

Megjelen minden vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Városháza I. e. 13.

Kéziratok nem adának vissza.

Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve

Egész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 kor
Negyedévre . . . 2 kor
Egyes szám ára 16 fill.

Hirdetések egyezség szerint közöltnak.

Tülekedés.

Nemcsak a szak, hanem a napi sajtó is terjedelmes kivonatokat közöl az egyes tanintézetek évi értesítőjéből és a statisztikai adatokat összeállítva, megjegyzésekkel kíséri azokat a jelenségeket, melyek hazánk kulturális haladásának irányát jelölik meg.

Hogy úgy fejezzük ki magunkat, mérleget állít föl, s jóslgatni igyekszik a jövőt illetőleg.

Mint minden statisztika, úgy e szakszerű számösszegezés is, gyakorlatilag nem sok eredményre vezet. Az, hogy 1 millió 600 ezer középiskolai tanuló van Magyarországon, s az egyes szakpályákat és középiskolákat 175,822 fiatal ember végezte az elmúlt iskolai évben, attól eltekintve, hogy ez adat lehet hiányos, még korántsem döntő, mérvadó kiindulási pont. Nem fogadható el megnyugvással az a megállapítás sem, hogy a szakpályát elvégző növendékeken kívül a középiskolai tanulók közül hány és mely águ tudományos pályára megy. A felsorolás praejudiciális, igen sokszor változásnak alá vetett bemozdáson alapszik, az ellenőrzés meg sem kísérelhető, mert hiszen olyan ember még nem akadt, a ki statisztikailag, egyénenként azt gyűjtse össze, hogy e bemozdások alapján történt felsorolás mindenkor és mindenekben be vált-e.

Egy körülmény azonban kétségen kívüli, s minden ujság olvasó ember előtt ismeretes. Ez az, hogy merhetetlen túdulása, raja mutatkozik évről-évre azoknak, a kik szakszerű tudományos pályán akarják megszerezni a megélhetést.

Az okszerű meggyőzés, a tények kérelhetetlen valósága, az elrettentő példák özöne, a proletariatus annyi ezerféle változata még kis körben is, nem képesek gátat szabni ennek az irányának. Mondhatni vérvé vált, nevelési rendszerünknek az a balfelfogás, hogy csak »uri« pályán haladhat, boldogulhat a kor gyermeke.

Nem változtat ezen emberi erő, nem kész magába szállásra és gondolkozásra a való élet, nem döbbsent meg az erkölcsi és anyagi züllések annyi szomorú példája: a tülekedés, az előre való törekvés tart szüntelen.

Pedig tultengés, tulprodukczió mutatkozik minden téren. Százak pályáznak egy-egy állásra, s ezek sorakoznak markukba szorított diplomával a miniszteriumok, egyes hivatalok küszöbénél.

Loempels belga festő egy világhírű festményében úgy állította elő a boldogulás utját, hogy töméntelen sokaságát rajzolta le az emberi kezeknek, melyek egy képzelt »Jó« felé esengenek. Ma már nem igaz ez a kép. Könyök harcot kellene lefesteni ma már a fes-

tőnek, ha a való életet, a küzdelmet akarná előtárni.

Javítani a helyzetet, hiu emberi erőlködés. Minden szó, minden beszéd üres erkölcsi predikáció marad, csak egy használ, egy oktat: ha kiki saját kárán tanul, s önmagában találja meg a boldogulás, tisztességes megélhetés erkölcsi garanciáit.

— á —

A gazdasági helyzet.

Magyarországon, a múlt esztendőben, a földművelésügyi miniszterium hivatalos kimutatása szerint 12.676.469 m. m. buza termett. Az idei termés pedig előreláthatólag 10.000.000 m. mázsára tehető. Hajdúvármegyében a múlt esztendőben 81,983 m mázsát tett ki a buzatermés, az idén pedig 75.000 m. mázsára van kilátás.

Látható tehát, hogy az idei és a múlt évi termés között mennyiség tekintetében nagy különbség nincsen.

Az idén azonban sokkal szebb és súlyosabb a buza, mint tavaly volt, úgy, hogy az idei termés minőség tekintetében felette áll a múlt évinek. Nagy előny a gazdáknak nézve az is, hogy az idén az árak is kedvezők, mert a buza ma már megér 9 frtot. De nemcsak a buzának, hanem minden más terménynek is

T Á R C Z A.

A Ráday-korszak.

Az alföldi rablóbandák megfékezése.
Írta: Szenátor.

(Minden jog fentartva.)

Vesztett csaták.

1869 okt. 26-án, délután 1—2 óra között együtt tanyázott a banda, a kömpöczi erdőben. Ott voltak: Rózsa Sándor, Vezelka Imre, Huboda György, Fazekas Dani, Muzslai János és Gacsi Józsa. A betyárok szalonát sütötték egy sürtő, cserlyés helyen, a lovak pedig mellettük, az erdőben legelészték, egy-egy fához megkötve. A betyárok élelem tekintetében nagy szorultságban lehettek, mert elvették az erdőcsésznek az utolsó falat kenyerét és szalonnáját is, s abból lakmaroztak. Evés közben a banda belügyeiről folyt a szó. Vezelka Imre azt jóslgatta, hogy nemsokára akasztófára jutnak mindnyájan, mert a legjobb cimborák is kezdik megcsalni: elárulni a bandát. Huboda György nem értett egyet Vezelkával, s azt erősítgette, hogy nem lesz semmi baj, mert ő, meg Fazekas Dani elteszik láb alól a bandának minden ellenségét.

Rózsa Sándor komoran hallgatta a beszélgetést, s úgy látszott, mintha ő is félne. De a bandának egyetlen tagja sem értett vele egyet, csak Vezelka Imre. A többiek biztatták egymást, s esküdöztek, hogy sorba lelövöldözik a Ráday »agarait.« A kölcsönös biztatás hatott. A betyárok szemében vad tűz villogott, s elhatározták, hogy még azon éjjel kirabolják a dus gazdag hantázi tisztartót Palásthy Józsefet.

Míg a kömpöczi erdő sűrűjében ezek történtek, addig sebesvágatva három lovas érkezett a banda tanyázó helyétől jó távol eső csőszházhoz. Klemm Jusztin volt ez, a két legbátrabb legényével. A csendbiztos egy sátoros czigány csapattól tudta meg, hogy a betyárok a kömpöczi erdőben vannak. Az erdőcsész hamarosan mindent elmondott a csendbiztosnak, sirva panaszkodva el, hogy a betyárok elvittek az utolsó falat kenyerét is. Klemm Jusztin négy darab tallért nyomott az erdőcsész markába vigasztalásul s azzal elindult a betyárok keresésére. Az erdőcsész megmutatta az irányt, amerre mentek, de maga ki sem mert mozdulni a csőszházból, hanem bezárkózott. A csendbiztos és a két pandur gyalog indultak a betyárok keresésére, lovaikat az erdőben hagyták, egy sűrűben elrejtve. Közel félóra hosszáig barangoltak a csendbiztosék az erdőben, minden eredmény nélkül, a mikor az egyik pandur hangokat vélt hallani. Figyelmeztette erre a csendbiztos, a ki

hosszu hallgatóság után arról győződött meg, hogy mindössze 100—150 lépésnyire lehetnek a betyároktól. Klemm Jusztin és a két pandur nesztelenül csuszta előre, mint a macska. Fegyvereiket megtöltve, lövésre készen tartották, gondoskodva róla, hogy kellő mennyiségű töltény legyen kezük ügyében. Végre a fák között megpillantották a betyárokat, a kik már akkor jóllakva heverésztek a tűzhely körül. A csendbiztos és a két pandur 50—60 lépésre voltak már a bandához, s éppen rá akartak löni a betyárookra, a mikor Klemm Jusztin egy kézzel tartózkodást parancsolt embereinek. Ennek egyrészt az volt az oka, mert a csendbiztos látta, hogy ilyen távolságról, a sűrű cserjék között nem lehet biztosan cselőzni; másrészt pedig az, hogy a betyárok nagyon érdekes dolgokról diskuráltak, a melyet a csendbiztos szeretett meghallgatni. A lebuki csárda szép asszonyáról: Láng Piroskáról folyt a szó, meg valami pinczéről, a melyben sok pénz és rablott holmi van, s a melynek Láng Piroska az őrzője. A csendbiztos megfigyelt minden hangot, minden szót, s úgy, a hogy, meg is értette a dolgot, de egyszerre csak kénytelen volt abban hagyni a hallgatósást, mert a betyárok készülődni kezdtek. Mikor ezt észrevette Klemm Jusztin, ráintett az embereire, s mind a hárman felállva, cselbavették a betyárokat. A három fegyver eldőrdült. Az erdő tizszeresen adta vissza a

Külföldi tanulmányutamat befejezve, tisztelettel van szerencsém tudatni, hogy a Lisszauer-féle házban **férfi szabó üzletet nyitottam** s elvállalom minden férfi- és fiu öltönyök készítését **magyar és német szabás szerint.** — Ruhatisztítást, vasalást, vasím részére gyorsan eszközölök.

Divatos és szép szövetekből ma már választékos raktárom van. Hiteleképes egyéneknek havi részletre is dolgozom.

Tisztelettel
SCHWARCZ ADOLF,
férfi szabó.

jó ára van, s a buza mellett elég jó termést adnak a többi kalászosok is. A tengeri szenved a szárazság miatt, de ha hamarosan egy jó esőt kap, nem lesz semmi baja.

A végeredmény tehát az, hogy a mostani gazdasági év nem rosszabb, sőt talán jobb a tavalyinál, mert a terméskülömbözetet a jobb minőség és a jobb árak kiegyenlítik.

A legnagyobb baj az idén a takarmányhiány. Ez sok gondot okoz a gazdáknak, mert a kisgazdaság leglényegesebb alkotórészét, a jószágértartást teszi rendkívül nehézé. Ha ez nem volna, akkor a jelenlegi év sokkal jobb volna a tavalyinál.

Azonban sok panaszra így sem lehet oka a gazdaközönségnek, mert a tavaszi kilátásoknál sokkal jobb és kedvezőbb a helyzet.

Az emelkedő buza és lisztárakat a piacról élő közönség és a szegényebb néposztály kétségtelenül meg fogja ugyan érezni, de tekintetben meg az a megnyugtató, hogy viszont a szegényember is egy tisztességes kis summát kap azért a terményért, a melyet a takarórészből eltud adni.

Szóval az általános gazdasági helyzet elég megnyugtató, csak tavaszra kell gondoskodni arról, hogy a munkás osztály kereset-éhez jusson.

Kiábrándulás.

Néhány évvel ezelőtt nagy zajjal és nagy lelkesedéssel kitiltottuk az idegen ipartermékeket a helyipiacról, abban a jó reménységben, hogy így majd felvirágzik a helyiipar. Az iparosság örvendezett a határozatnak, ígért fűt, fát, s folyton azt hangoztatta, hogy majd megmutatja ő, ki a legény a gáton? A közönség pedig nyugton volt, gondolván, hogy fejlődés-képessé tette a helyiipart.

Most azonban, két esztendő múlva, keserves csalódás ért bennünket.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ugyanis a múlt héten osztotta ki azokat a szaknevelésre szánt jutalmakat és kitüntetéseket, amelyek a törekvő és szakképzett iparosok és iparosságok megjutalmazására szolgálnak. A kamara területén még a kisebb községek iparosainak is jutott egy-két jutalom és

lövés hangját. A betyárok közt rettenetes zavar támadt, mert nem tudták, hogy hány üldözővel állanak szemben. Lovaikra fel sem mertek ülni, mert a rüri erdőben lóháton való menekülésről szó sem lehetett, hanem fegyvereiket felkapkodva eltűntek a tisztás melletti sűrűben. Klemm Jusztin és a két pandur rettenetes zajt csapott, s folyton lövöldözve és kiabálva haladtak előre. Ez volt a szerencsésük, mert a betyárok ettől ijedtek meg, azt híven, hogy egy egész csapat katonával vagy zsandárral van dolguk. Néhány perc múlva a betyároknak nyoma vezetett, s a csendbíztos nem is üldözte őket, tartva attól, hogy kislát a turpisság, hogy csak hárman vannak. A betyárokon nagy érvápas volt ez a meglepetés, mert napokig gyalog voltak kénytelenek bujdoskolni. Az erdőben legelésző 6 drb lovat és a tűz mellett maradt három szürt Klemm Jusztin vette magához. De mindezeknél becsesebb volt az a még csak félig értett titok, a melynek a betyárok beszélgetése folytán birtokába jutott. Később kiderült az is, hogy ez alkalommal Muzslai János a karján megsebesült. A vén betyár később elmondta a szegedi várban, hogy csendbíztos és egy pandur 4-5 lépésre mentek el az erdőben mellette, de nem vették észre. Rájuk akart lőni, de nem bírta a karját, mert meg volt sebesülve.

Az első veszített csatának a szegény erdőössz adta meg az árát, mert azt két hét múlva családjával együtt legyilkolták a betyárok, azt híven, hogy a csász vezette rájuk a pandurokat.

kitüntetés, csak ami iparosaink nem kaptak semmit. Szoboszlórról szó sincsen a jutalmazottak között, s hogy a szegény annál nagyobb legyen, ott van a névsorban minden szomszédos hajdúváros, sőt egy néhány alig ismert kis falu is. A kézi iparosok például két pénzbeli jutalmat is kaptak, de a szoboszlóiaknak nem jutott még egy utolsó rézmedália sem.

Szomorú bizonyossága ez annak, hogy helyiiparunk leghátul áll az iparkamara egész területén. Üres beszéd, pusztá ígérgetés volt tehát az iparosság nagyhangú biztatása, mikor ezelőtt két évvel a helyiipar fellendülését hirdette. Most látjuk csak, hogy elébb van nálunk egy 2000 lélekszámmal bíró szatmármezei község is.

Fájdalmas csalódás, keserű kiábrándulás ez. Nem firtatjuk, hogy hol van a hiba, csak konstatáljuk a lehető legszomorubb eredményt.

Akik hibásaknak érzik magukat, hintsenek hamut a fejükre, mert ennél érzékenyebb erkölcsi vereség régen érte a várost.

KÖZIGAZGATÁS.

Rendkívüli vármegyei gyűlés tartatik holnap, melynek tárgyát kizárólag utépitési ügyek képezik.

A főorvosi állásra vonatkozólag nemsokára ki fog iratni a pályázat. — A választás eredménye iránt már is általános az érdeklődés a közönség körében. A képviselőtestület tulnyomó nagy többsége Dr. Kiss Sándort óhajtaná főorvosnak, a kitől határozottan rossz néven veszik azt, hogy nem pályázik, s így kikiteszi a képviselőtestületet annak, hogy kénytelen-kelletlen egy idegen pályázót lesz kénytelen megválasztani, mert itt helyben alkalmas jelölt nincsen.

A Kösely kitisztítása. A közgyűlés elhatározta, hogy a Kösely folyó medrét minden évben a város fogja kitisztíttatni. Dr. Grösz Adolf ez ellen a határozat ellen felebbezett és azt kéri, hogy a város csak az első évben tisztíttassa ki a csatornát, azután pedig az egyes tulajdonosok.

A toronyóra megvizsgálása. A tanács utasította a városgazdát, hogy a toronyórát szakértővel vizsgáltsassa meg s az eredményről 3 nap alatt jelentessen.

Mocsár a vasut-utczán. A tanács elrendelte hogy a Tokay József háza el tt vizsgáltsák meg a vasut-utca, mert ott a csatornának lefolyása nincsen, s eső után mindig mocsár képződik az utcán.

A köteleli koresma megbecsülése. A tanács megbizta Oláh Miklós és Váci Ferencz tanácsnokokat és Márton János városgazdát, hogy a köteleli koresma összes épületeit becsüljék meg, s a becsértéket a tanácshoz 8 nap alatt jelentsek be.

Felmentett iparos. Kereszturi János debreczeni lakos bepanaszolta a tanácsnál Lebovits Henrik bádigos mestert a miatt, hogy Lebovits Henrik a panaszostól megszökött Weisz Sándor nevű segédet munkakönyv nélkül alkalmazta. A tanács felmentette Lebovits Henriket a vád alól.

H I R E K.

— Lengyel Imre kir. táblai bíró még mindig Párisban van. Közlebb részt vett a jul. 14-iki nagy nemzeti ünnepen és a Pasteur-szobor leleplezésén.

— Dr. Kenézy Gyula, a debreczeni állami gyermekmenhely igazgató főorvosa, pénteken városunkban időzött és meglátogatta a dajkálás végett kiadott elhagyott gyermekeket. Az igazgató főorvos a pénteken délutáni vonattal utazott vissza Debreczenbe.

— Körner Géza r.-alkapitány nyolcz napi szabadságát eltöltvén, a héten újra elfoglalta hivatalát.

— Egyházkerületi tanácsbíró választás. A Puky Gyula lemondása folytán megüresedett egyházkerületi tanácsbírói állás legközelebb fog választás útján betölteni. Erre a diszes állásra Padrah Sándor kir. közjegyző és Mezőssy Béla a jelöltek. Ugy halljuk, hogy a Padrah Sándor megválasztása nagyon valószínű.

— Sulyos baleset érte csütörtökön id. G. Tóth Mihály városi képviselőt. Amint egy talyigán ment kifele a tanyára, a ló megijedt valamitől, s felborította a talyigát, amelyről a rajta ülő id. G. Tóth Mihály leesett, sulyos sérüléseket szenvedve esés közben. Az orvosok megállapították, hogy két oldal-

bordája eltört s ezenkívül a vese tájékán is sulyos sérülést szenvedett. A beteghez táviratilag hívták ki Debreczenből dr. Csikos Sándort, aki ugyanezeket a jelenségeket állapította meg. A beteg állapota sulyos, mert a zuzódásokhoz belső vérzés is járul. Városunk közönsége körében a sulyos baleset általános részvétet keltett.

— Jeges János közgyám pár nap óta beteg.

— Tóth Mihály rendőrbíztos a héten néhány napig betegeskedett. Most már azonban jobban van és átvette hivatalos teendőinek intézését.

— A megüresedett két tanítói állás a jövő hónapban fog választás útján betölteni. Eddig 18 pályázót e... lehetnek, akik közül Hajdu Józsefnek és Biró Mihálynak van legtöbb kilátásuk, mert az előbbinek kitűnő, az utóbbinak pedig jeles bizonyítványa van.

— A város belterülete megint nagymértékben tűzveszélyes, mert az egyes udvarokon igen sok rakomány van felhalmozva. Felhívjuk erre a hatóság figyelmét.

— Kircsi Balint ev. ref. tanító csütörtökön, dolgozóiban annyira rosszul lett a tanyán, hogy székéren kellett hazahozni. A beteg állapota azóta javult.

— Összeesett az utcán. Bellus Soma kir. járásbírósi kézbesítő szerdán az utcán hirtelen rosszul lett és összeesett.

— A Bocskay-szobor ügyében megbizattak Pénztáros István főjegyző és G. Tóth János rendőrkapitány, hogy a kibocsátandó ajánlati ivekre, a tartani szándékolt népgyűlésekre és a gyűjtés eszközzésére vonatkozólag 8 nap alatt adjanak javaslatot a tanácshoz.

— Baleset. Muhi Dániel helybeli építőmestert a héten megint sulyos baleset érte. Szerdán ugyanis biciklin Szovátra akart menni, de az uton Tóth Károly III-ik tizedelt lakos vigyázatlanságból állítólag neki hajtott, úgy, hogy Muhi Dániel a bicikliről leesve a szekér alá került. Muhi Dániel a baleset következtében sulyos sérüléseket szenvedett.

— Az iparos dalkör f. hó 31-én az iparostület házában uyári táncmulatságot rendez.

— A polgári iskola múlt évi értesítője a héten megjelent.

— Néhány utcái csavargó összeverekedett pénteken este a Bika előtt, de a rendőrség minél hamarabb a hűvösre juttatta őket. A legerélyesebb eljárást kellene alkalmazni ezek ellen az utcái betyárok ellen.

— A két tengerikigyó című levelet kaptunk a héten, a melyben lapunk egyik olvasója a toronyóra és a városi villamoscsengő megcsinálását sürgeti. Azzal nyugtatjuk meg a levélíró, hogy mi már belefartunk ebbe a két dologba, s lemondunk minden reményről, hogy ezen a téren eredményt lehessen elérni.

— Dühöngő részeg. Sándor Latzkó József tegnap délután a piacon, minden ok nélkül belekötött Klein Lajos gyümölcsárusha. A rendőrség bekísérte a kötekedő részeg, a ki a fogházban valóságos dühöngeni kezdett, úgy hogy alig lehetett elhallgattatni.

— Meggyuladt gázos szekér. Fazekas György tegnap reggel egy szekér buzát hozott hazafelé a Bános temető mellett. Utközben a szekér ismeretlen okból kigyuladt és égni kezdett. A lovakat nagy nehezen megmentették, de a szekéren levő buzakévek elégték a szekérral együtt. A tüzet a kivonult tűzoltóság oltotta el.

— A városházánál piszkosak, pókhálósak a hivatalszobák s nem különb az alsó és a felső folyosó sem. Arra kérjük a városgazdát, hogy intézkedjék a hivatalszobák kitakarítása iránt.

— A polgári iskolai latin tanári tanszék betöltése tárgyában még a múlt évben felterjesztést intézett az iskola gondnoksága a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy latin tanári tanszék egy középiskolai képesítéssel bíró szaktanárral töltsék be. Ez a felterjesztés maig sem intéztetett el. A felterjesztés elintézését a h. polgármester a héten megsürgette.

— Eladó ház. A Stahler Dániel tulajdonát képező vasut-utcai házas udvar örök áron, szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

— Leégett asztal. S. Kovács Sándornak a debreczeni ut mellett levő bérelt tanyáján, tegnap délután egy buzaasztal felgyuladt és megégett. Az asztalban 200 kereszt buza volt. A tűz keletkezési oka egyelőre ismeretlen.

— **Mitől halnak meg az elhagyott gyermekek?** Egy lelenygyermeket gondozó tápanya felment a héten a városházához, hogy bejelentse a neki dajkálás végett kiadott gyermek elhalálozását. Egy tisztviselő azt kérdezte tőle, hogy miért fordul elő olyan sok halálozás a lelenygyermek között. Az asszony szóról szóra ezt felelte:

— Hát kérem atyáson, mihelyt egy kis jót esznek ezek a gyermekek, mindjárt meghalnak tőle.

Valószínű, hogy az egygyűgyű asszony a jó étel alatt a ferges almát, meg a kajszinbaraczkot értette, mert a legtöbb lelenygyermeket ezzel traktálják a tápanyák.

— **A toronyóráról** azt beszéljük, hogy az óra szerkezetét eddig ismeretlen tettes szándékosan meg rongálta, eltördelte. A valóságot a folyamatban levő vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

— **Tisztátalan vendégszobák** A héten egy kereskedelmi utazó azt panaszkolta el lapunk szerkesztőségénél, hogy a Bikában lehetlenség meghálalni, mert a vendégszobákban nagyon sok a poloska. Felhívjuk erre a hatóság és a vendéglős figyelmét.

— **Dróttal kikötött fa** A VI-ik tized 37. sz. ház előtt, az utcán egy akácfa egy szál dróttal úgy van a kerítéshez megkötve, hogy a kihuzott drót különösen éjjel nagyon veszélyes a járókelőkre nézve. Felkérjük a rendőrséget, hogy azonnal távolítsa el a járókelők testi épségét veszélyeztető drótot.

— **Retten-tes hőség volt** a múlt héten vasárnap és hétfőn. A hőmérő arnyékban 30—32 foknyi melegt mutatott. A levegőt azonban a kedden délutáni szélvihar lehűtötte.

— **A riadó.** A nap-utca alsó végén valami gyermek napok óta azzal mulattatja magát, hogy egy tűzoltó sipon riadót fúj. Ez a mulatság nem helyénvaló, mert zavarja a lakosság nyugalmát, mivel sokan tévesen azt hiszik, hogy tűz támadt s valamelyik tűzoltó jelzi a tüzet. Felhívjuk erre az illető szülők esetleg a hatóság figyelmét.

— **Tűz.** Kovács József VI-ik tizedbeli lakos tanyáján tegnap egy buzaasztag leégett. A tűz keletkezési okát nyomozzák.

— **A Magyar Közélet** politikai iránya egybevág báró Bánffy Dezső programjával. Az ő vezérlete alatt megalakult új párt elsőrendű és rangu hetiszemléje a dr. Halmai Elemér szerkesztése alatt megjelenő Magyar Közélet. Előfizetési ára egész évre 20 K., félévre 10 K., negyedévre 5 korona. A szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest V. Kálmán-utca 10. szám alatt van.

— **A közönség köréből** kapjuk azt a közérdekű kérdést, hogy miért van bérkocsi állomás nálunk, ha ott bérkocsit bármely időben nem találunk. Talán utasíthatná a rendőrkapitány a soros bérkocsi tulajdonost, hogy legalább nappal-este 7—8 óráig, egy bérkocsi álljon és várjon a közönség rendelkezésére állandóan.

— **Egy léghajó** vonult keresztül tegnap d. u. 2—3 óra között a város felett. A léghajót Debreczen irányába hajtotta a szél.

— **Új előfizetők** a szerkesztőségénél, a nyomdában, vagy a lapkihordóknál rendelhetik meg lapunkat.

— **Lopás.** Kircsi Gyula IV-ik tizedbeli lakosnak a héten elloptak egy zsák búzáját a tornácából. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **Hazaszállított elmebeteg.** Cs. Szabó Sándor elmebeteg a rendőrség a héten hazaszállította a debreczeni kórházból s most itthon orvosi megfigyelés alatt van.

— **Gyermekfosztogató.** Pénteken este az iskolatérén három kis leány kint játszott a szüleinek a lakása előtt. E közben arra ment két 10—12 éves cigányleány, s az egyik kis leánynak kivette a fél fülbevalóját. Az egyik cigányleányt sikerült megfogni, de az tagadta a lopást. A rendőrség nyomozza a gyermekfosztogatót.

— **Az iskolatérén levő kut** csinálásához még sem fogtak hozzá. A vízszükség a belvárosban annál nagyobb, mert nagyon vékonyan folyik a városháza melletti kut is.

— **Házassulandók kihirdetése.** Az anyakönyvi hivatalnál a következő házassulók vannak kihirdetve:
Vőlegény: Menyasszony:
Gulyás József ügyvéd Özv. Fekete Jánosné.
Hegedűs János Kiss Róza.

— **Megcsipett tolvaj.** Dörö Sándor mulatás közben ellopt a Bika vendéglőből két abroszt és egy poharat, de rajta csípték s így a hűvösre került.

— **A visszajáró rém.** Horváth Zabi Lajos elköltözött ugyan a Naputezából, de az utca lakóinak nagy bosszúságára vasárnaponként visszajár oda ordítani, kiabálni és tombolni. Felhívjuk erre az örjögő részegre a rendőrség figyelmét.

— **Mende-monda.** A héten sokat beszéltek egy polgáriiskolai tanulórol, akit a cséplőgép állítólag összetört. Tudakozódtunk az eset után, de nem sikerült megtudnunk semmi bizonyosat. Azt hisszük, hogy az egész hír nem egyéb alaptalan mende-mondánál.

— **Latványosság a piacon.** A piacon már magában véve az a szemetes láda sem közönséges látvány, amely ott díszleg a bazar szegleténél. Hogy ez a látvány még érdekesebb legyen, szerdán reggel 3—4 kőbörgő malacz felmászott a ládára, s ott durkálták a szemetet, nem csekély mulattatására a hetivásáros közönségnek. Azt hisszük, nagyon idején való lenne ezen a dolgon segíteni.

— **A játékos tűzoltó.** Kádár István fizetéses tűzoltó esténként azzal mulatja magát, hogy kimegy a városháza háta megett kuthoz, s órák hosszágig elcsintalankodik a kutrjáró cselédeányokkal. A héten megint kedvet kapott Kádár István a játékhoz, s kiment a kuthoz, de a csintalankodás ez alkalommal majdnem balul ütött ki, mert a nála levő cigarettával meggyújtotta a Jenei Teréz ruháját, amely lángra lobbant, úgy, hogy csak nagy ügyvel bajjal lehetett eloltani. A kut körül csevegő cselédeányokat nagy ijedelem fogta el a tűzveszedelem láttára, s nagyon megaprehendáltak a játékos tűzoltóra, értesére adván, hogy a nála forma tüzzel nem tud mellettük forgolódni, az ilyennel ne zavarja és ne veszélyeztesse esteli mulatozásait.

— **Egy kis tévedés.** Beóthy Pál budapesti kat. mérnököt a héten Szovátra hívták az ottani birtokosok táviratilag, de a táviratnak tévedésből Szovátt helyett Szoboszló lett aláírva. Így történt, hogy a nevezett mérnök Szoboszlón kiszállva, elkezdte kutatni, hogy ki hívta őt ide. A meghívásnak azonban nem akadt gazdája s végre kiderült, hogy tévedés van a dologban, s ekkor a mérnök átment Szovátra, ahol — természetesen — már várták.

MI UJSÁG A JÁRÁSBAN ?

— **A nádudvari ifjuság** folyó hó 31-ik napján a „Társaskör” összes helyiségeiben, annak javára táncvigalommal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Kezdeté 8 órakor. Belépő-díj személyenként 1 kor. Műsor. Haldokló mellett, szavalja Ács Nagy Jenő. Jólát. Monolog, előadja Beyer Irénke. Hegedű-szó, előadja Blánár Sándor. Mézes hetek, előadja Kun Miklós és Boldizsár Margit. A nővér, szavalja Vágó Ferencz. Üdvözlöt a bácsitól. Vigjáték egy felvonásban. Irt.: Szomaházy István. Személyek. Pongrácz ur Molnár Zoltán. Pongráczné asszony Hamar Teruska. Vilma, a leányuk Marton Böske. Talján ezredes Unyi Géza. Lujza tánt Marton Annuska. Huszár ifj Francz Samu Szobaleány Feyér Jolánka.

— **Tűz.** F. hó 20-án délben míg a munkások ebédeltek, Fischbein Ignác nádudvari nagybirtokos Hollós nevű tanyáján, a már kicsépellt szalmakazaljánban tűz ütött ki, mely oly rohamosan terjedt hogy a szalmakazal mellett levő buza asztag is lángba borult s leégett vele együtt a cséplőgép is. A kár 30.000 koronára tehető.

— **Halálos végű baleset** érte a héten id. Papp Sándor nádudvari földbirtokost. Ugyanis két jó lovon maga ment ki a tanyájára s a mint a 68 éves ember a lovakat fogta kifelé, valamint a lovak megijedve, a köztük levő gazdát elütötték s elszaladtak. Az öreg gazdát összerokadva véresen találták meg és vitték haza. Dacára a gondos orvosi ápolásnak id. Papp Sándor a lörögástól kapott agyrázkódás következtében 2 napi szenvedés után meghalt.

— **Elkapta a forgó szél.** Sarkadi Ambrus kabai 21 éves napszámot lekapta a forgószél egy fáról, mikor főzni való galyat tördelgetett. A szerencsétlen ember súlyos lábtörést szenvedett.

— **Legyességből.** Sári Károly kabai legény, mert nem vették be katonának Szilágyi István társával nagyot mulatott s a mint az ilyes mulatság történni is szokott: alaposan leszopták magukat. De Sári Károly még annyira eszénél volt, hogy társának 7 korona értékű nikkelt zseboráját és lánczát elcsente s parázdeni otthon ki is akasztotta. Persze, hogy Szilágyi István, a mint kijózanodott, észrevette a lopást s gyanakodott is czimborájára, de ez tréfának vette a dolgot s „kegyességből” azt mondta, hogy vette az órát Szilágyi István nem értette a tréfát, beadta a czimborát a csendőrségnek, a mely a bírósághoz tette át a legyeskedő jó barát dolgát.

— **Petroleum robbanás.** Horovitz Sámuel szovati lakos valaha korcsmáros volt, de felhagyott vele s szatócüzletet nyitott. Az ivótermet értékesíteni akarta azonban s a söntésbe, mely lécczel volt elkerítve, raktárt rendezett be, a szoba többi részét Pollák Ignác cipésznek adta bérbe. Ebben a raktárban — minden hatósági és rendészeti szabály ellenére — tartotta a petróleumos hordót, a melyből épen szivattyuzott, mikor nagy társaság tanyázott a suszter műhelyben. A petroleum kiömlött a földre és Kapus Jenő 22 éves legény helykeségből, minden figyelmeztetés mellett, meg akarta próbálni, hogy tüzet fog-e? Egy égő gyújtószálat tartott a petroleum fölé, melytől a lángra lobbant s a következő pillanatban felrobbant a petroleum hordó is összetörve, zúzva a raktárban felhalmozott árukat, betörve ajtókat, ablakot. A benn levők alig tudtak menekülni, egynehány össze is egette bajuszát, szakállát. A bíróság a gondatlan legényt 1 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Tűzek.** Fisch Jakab p-ladányi birtokos birtokán a heten 60 kereszt buza kigyuladt és leégett. A tűz az arató munkások gondatlansága folytán keletkezett.

— **A Ladány község határához** tartozó Batanyáson Kis Gáspár, Kiss Balázs, Fekete Benjámín, Csáthi Károly és Nagy Janos p-ladányi lakosok kárára 216 kereszt buza 1530 korona értékben megégett. A tűz Rácz Sándor p-ladányi lakos gondatlansága folytán keletkezett.

— **Püspökladányon** a Gyémánt Sámuel tanyáján f. hó 19 én egy épület leégett. A kár 3500 korona. A tűz a kémény rosszasága folytán támadt.

— **Lopás.** Fazekas Lajos kabai lakos kondásnak a héten a zsebéből ellopták az óráját. A nyomozás szerint a tettes Csejtei Sándor földesi lakos.

— **Lopás.** Kiss József kabai lakos kamarájából a héten több ruhanemű eltűnt. A lopást a károsult József nevű fia követte el.

— **Sertésvész.** Zichy Géza gróf nagymajori uradalmában a sertésvész kiütött. Tetétlen község zár alá vétetett.

— **Lövöldöző napszám.** Hodosi Márton földesi lakos egy forgópisztolyval Oláh András szintén földesi lakosnak a ballabába lött, ki 15—20-napi gyógyuló sérülést szenvedett. Hodosi Márton a debreczeni kir. ügyészségnek feljelentetett.

— **Takarás közben.** Kovács Károly kabai lakos, a nádudvari határban a fas tanyán takart s uzsona tájban ledőlt pihenni. Ezt az időt használta fel a vele együtt dolgozó Rácz Giza cigányasszony és ócska mellényét 1 ezüst órával és lánczcel együtt 40 korona értékben ellopta. A gyanúsított tagadása ellenére az eljárás megindult Rácz Giza ellen.

— **Elmebajos gyujtogató.** Kabán e hó 16-án id. Erdei Simon azának udvarán 1 boglya szalma kigyuladt, azonban el sem éghetett, mert a tüzet elfojtották. A tűz úgy keletkezett, hogy a 80 éves, gyenge elméjű id. Erdei Simon égő pipával szájában a szalma között tojást keresett, a parazs kihullott a pipából. Már több ízben megtörtént, hogy a szegény elmebajos ember ruhája meggyult a pipájától, ezért nem is őt, hanem gondatlan őrzőjét: Barna Károlyt veszi elő majd a törvény.

— **Kedélyes látogatás.** Kocs Balázs nagykunmadarasi ember atyafi látogatni sógoránál Mester Lajos kabai lakosnál járt. Szörnyű módon örvendtek a viszontlátásnak és illő módon a Klein Ferencz korcsmájában meg is ülték ennek örömet; de holmi család dolgok miatt összeveszték s mikor Mester Lajos hazafele tartott, Kocs Balint utána ment, az utcán megtámadta, földhöz verte és egy üres sörös üveggel beszakasztotta a fejét. A kedélyes sógorok csak a bíróság előtt fognak újra találkozni, mert Mester Lajos testi sértésért bepanaszolta kedves sógorát.

— **Tolvaj palánta.** Csejtei Sándor 13 éves kondásfiu ellopta Kabán Fazekas Lajos kondásnak a legelőn egy kutágásra felakasztott mellénye zsebéből 6 korona értékű nikkelt óráját. A rendőrség feljelentette a tolvaj palántát.

— **Ludány Géza** szolgabíró szabadságidejét elöltívén, a héten újra elfoglalja hivatalát.

A könyvnyomdában

egy jó családból való fiu
tanulónak felvétetik.

Szerkesztői üzenetek.

R. G. Nadudvar. A tinta folt fehéremű vagy szövetből a következő vegyülekkel vehető ki. 20 gramm klórmész, 30 gramm destillált víz addig vegyítendő, míg a klórmész teljesen feloldódott. Megállapodás után 5 gramm ecetsav öntendő az üvegbe s már most ezt a folyadékot finom szűrő ecsettel a tinta foltra önteni, majd ezt itatós papirossal leszárítani s eltávolítani a folt.

K. B. Helyben. A francia büntető törvénykönyvben van egy intézkedés, mely szerint csekélyebb jelentőségű bűncselekményeknél kiszabják ugyan a büntetést, de nem hajtják végre. Ha azonban az illető másodszer is a büntető bíróság elé kerül, akkor az első ízben kiszabott büntetést is foganatba veszik.

Iparos. Szövetkezeti raktár a környéken nincs. **Levelező.** Legközelebb sorát ejtjük.

Piaczi árak

1904. július hó 24.

Buza ó	— — —	8.70—8.80
Buza uj	— — —	8.50—8.60
Kétszeres	— — —	7.30—6.70
Rozs	— — —	6.40—6.60
Árpa	— — —	5.50—5.60
Zab	— — —	6.10—6.20
Tengeri	— — —	5.50—5.70

Felelős szerkesztő és laptulajdonos
F e h é r G á b o r.

4218
1904

Hirdetmény.

Felhivatnak a Vén-, Bánom-, és Csatorna hegyközség birtokosai, hogy szállóikat, a tulajdonos neve, lakása, tized. és házszám kitüntetései mellett baladéktalanul táblával vagy karrón jelöljék meg.

Mint hogy a Csepüs hegyközség, már felmértet, utasítatnak ezen kert birtokosai, hogy lakásainak pontos beiktatása végett július 30-án vasárnap 8 órakor a volt főorvosi lakáson levő kataszteri hivatalnál okvetlen jelenjenek meg.

Hajduszoboszló, 1904. július 23-án.
G. Tóth János
h. polgármester.

Kerekes Kálmán

Hajduszoboszlón.

Ajánl kitűnő minőségű Kossuth pezsgőt egri vörös és kitűnő fehér borokat, valódi kisüsti szilva és törköly pálinkát, továbbá főtt, füstölt, páczolt sonkát, füstölt kolbászt és paprikás szalonnát. Sajtok és finom székelyturót, finom lépes és pergetett mézet és mindennemű friss fűszereket olcsó áron, valamint naponta friss Ries-féle cukrász süteményeket és árjézi vízben tenyésztett halakat és első rendű vágott tűzifát házhoz szállítva.

Neubauer János

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybe és sodrony-kert tések gyára.

DEBRECZEN. Kétmalom-utca 4-ik szám
Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az Arany Bika szalodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést és elősmnrést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácánosok erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baromfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld és kavics áthányó rostákat, sodrony lábtörőt, ökör szájkosarakat, szoval mindennemű drót minkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket, s szabadalmazott ruganyos acél sodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kedvelő felülmúl tartósság és

célszerűség tekintetében

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve

Neubauer János.

Elösmert legjobb minőségű
Eperjesi cserépkályhák
leszállított árak mellett

Továbbá:

nagy választékban
főzőedények, s takarékkonyhák, épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények
a legjutányosabb árban

kaphatók:

KOVÁCS GYULA
vasüzletében DEBRECZENBEN,
a »BIKA« szaloda mellett

Köhler István

tűzoltószer, szivattyu és gépgyára
ezelőtt **GEITNER és RAUSCH**
BUDAPEST.

Gyár: X. Kőbánya
első Vaspálya-u. 5 **Fecskendők.**
Iroda és mintaraktár: **tűzoltó szerek**
Erzsébet-körut 24., **kütszivattyuk.**

szívó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák, jelző szerek egyéni felszerelések.

Kedvező részletfizetés

Aranyezék és költségelirányzatokkal díjmentesen szolgál.

Plón Gy. Hajduszoboszló

ERDŐ-BÉNYE

gyógyfürdő

Zemplénnvármegyében.

A fürdőidény május 23-án kezdődik és tart szeptember 15-ig.

Hatása: **gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva** kitűnő a nő betegségeiben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. Kiváló klimatikus gyógyhely a legzservi és malarikus bajokban szenvedők részére. Gyógyhasználatra az ujonnan fürdőlakban, 20 fürdőszobában 4 p-rze tan-, 4 rész- és 24 fakád van elhelyezve. Ezenkívül negy kisebb szoba a hidegvizgyógyomódhoz rendeztetett b 2 kaddal, 2 ülökaddal, teljes zuhanykészlettel, izzasztó kamarával, 2 pakolóágyval és a villamos fürdőhöz szükséges készletekkel. Használhatók izzap-, sós- és villamfürdők; maszszas-, izzasztó- és hidegviz-gyógyomódhoz mindenféle ásványviz van készletben. A fürdővendégek elhelyezésére 7 épületben a hivatalos helyiségen s lakásokon kívül csinos berendezéssel s villamos csengővel ellátott 79 szoba áll rendelkezésre. Szórakozásra szolgálnak: csinos ét-, táncz-, olvasó- s női terem, könyvtár, birlapok, billiárd, társas- és torna-játékok, naponként kétszeri térzene. **Terjedelmes, árnyékos erdei sétautak. Kápolna.** Fürdővendéglős: **Bunyacicky József** Varanóról. Az étkezés olcsó és kifogástalan. A izraelita vendéglő csinos, új verendás épületben van elhelyezve. **Hazi-gyógytár, posta- és telefon állomás helyben van.** Vasúti állomás személyvonatokhoz E r n y ő - B é n y e fürdő, Gyorsvonatokhoz **Liszka-Tócsva**, a honnan és a hova jutányos bérkocsi közlekedés van berendezve. Fürdőorvos: **Asztalos Kálmán** dr. Erdő-Bényéről. Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

A fürdőigazgatóság.

Értesítés.

Tudatom a t. közönséggel, hogy kiváló minőségű fajtiszta **Ezer jó** és **Olasz rizling boraimat** a mai naptól kezdve literes és félliteres üvegekben dugaszolva, literenként **1 kor.-ért**, mint különlegességet hozom forgalomba.

Tisztelettel
Szabó Sándor,
vendéglős.

Felhívás.

Gazdálkodók és géptulajdonosok
figyelméb.

Ajánlva vízmentes, asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyvakat, szegedi kenderzsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohányzsinereket, igen olcsó árban. Kivánatra mintákat is küldök,

Wiener Adolf

ponyva és zsák gyári
raktára és kölcsönintézete
Debreczén,
Kossuth-utca 27. szám.

